

Bijlage 6 informatie voor de patiënt

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

T 030 274 91 11
F 030 274 29 71
info@rivm.nl

Informatie rabiës na een bijt-, krab- of likincident

U heeft zojuist een of meerdere prikken gehad tegen rabiës. Dit was nodig omdat u door een dier gebeten, gekrabd of gelikt bent. Daardoor heeft u risico om met rabiës besmet te zijn geraakt.

Wat is rabiës?

Rabiës, ook wel hondsdoelheid genoemd, wordt veroorzaakt door een virus dat besmette dieren bij zich dragen. Rabiës is een dodelijke ziekte.

In welke landen komt rabiës voor?

Rabiës komt overal in de wereld voor behalve in Nieuw-Zeeland, Antarctica, grote delen van Oceanië en Japan.

Hoe vaak komt rabiës voor bij mensen?

De ziekte rabiës komt in Nederland niet vaak voor. In het verleden is in Nederland bij vier personen rabiës vastgesteld (in 1962, 1996, 2008 en 2013), allemaal in het buitenland opgelopen. In West-Europa zijn tussen 2000 en 2005 negen gevallen van rabiës gemeld.

Wereldwijd sterven jaarlijks ongeveer 55.000 mensen aan rabiës, vooral in Azië en Afrika.

Welke dieren kunnen besmet zijn met rabiës?

In Nederland zijn alleen bepaalde soorten vleermuizen mogelijk besmet, maar zij hebben de ziekte nog nooit overgedragen op een mens. In landen buiten Nederland kunnen ook vossen, honden, katten en andere zoogdieren besmet zijn met het virus.

Hoe kun je rabiës krijgen?

Het virus wordt overgebracht doordat speeksel van een besmet dier in een huidwondje of op slijmvlies van een mens terechtkomt. Dat gebeurt door bijten, likken of krabben.

Besmetting van mens op mens treedt zelden op.

Hoe lang duurt het voordat je als mens ziek wordt door rabiës?

Na een verwonding door een dier met rabiës duurt het gemiddeld 20 tot 60 dagen (maar het kan soms ook wel een jaar duren) voordat er ziekteverschijnselen optreden.

Wat zijn de ziekteverschijnselen van rabiës bij mensen?

De ziekte begint met griepachtige verschijnselen zoals koorts, gevolgd door

spierkrampen, stuipen of verlamningsverschijnselen. Daarna treden slik- en ademhalingsproblemen op, waaraan de patiënt meestal overlijdt.

Is rabiës te behandelen?

Helaas is er nog geen medicijn tegen rabiës. Prikken direct na het bijt-, krab- of likincident is de enige behandeling.

Als de ziekteverschijnselen optreden is rabiës niet meer te behandelen.

Waarom zijn deze prikken tegen rabiës zo belangrijk?

Omdat rabiës een zeer ernstige ziekte is, is het belangrijk na een eventuele infectie via een krab, lik of beet door een (mogelijk) besmet dier, zo snel mogelijk te starten met de prikken. Snelle behandeling verkleint de kans ziek te worden. Dit geldt ook wanneer u al eens eerder prikken tegen rabiës hebt gehad.

De behandeling bestaat uit een serie prikken en moet helemaal afgemaakt worden.

Hoeveel prikken krijg ik na het bijt-, krab- of likincident?

De serie bestaat uit 4 prikken, soms zijn ook nog prikken met antistoffen (MARIG/HARIG) nodig.

Dit is afhankelijk van de soort verwonding en uw gezondheid.

Als u eerder al prikken heeft gehad tegen hondsdolheid moet u nog steeds na een incident 2 prikken krijgen. De antistoffen (MARIG/HARIG) zijn dan niet meer nodig.

In het buitenland worden soms afwijkende schema's gehanteerd. Voor vragen hierover kunt u het beste contact opnemen met de GGD in uw regio of uw huisarts.

Wanneer mag ik deze prikken niet krijgen?

Er bestaan nauwelijks tot geen redenen waarom u de prikken niet zou mogen hebben. Zonder deze prikken loopt u immers het risico aan rabiës te overlijden. Wel is het verstandig aan te geven wanneer u lijdt aan een chronische ziekte, medicijnen gebruikt of bekend bent met een allergie.

Wat zijn de bijwerkingen van deze prikken?

De prikken worden over het algemeen goed verdragen. Wel kan de prikplek de eerste 48 uur rood en gevoelig worden.

In uitzonderlijke gevallen kan er binnen 2 tot 21 dagen na de prik een overgevoeligheidsreactie optreden met klachten van zere arm, hoofdpijn, huiduitslag, gewrichtspijn, gewrichtsontsteking, misselijkheid, braken, koorts en/of onwel worden. Neem dan zo snel mogelijk contact op met de GGD en/of uw huisarts. **Worden deze prikken vergoed?**

De kosten van behandeling komen in aanmerking voor vergoeding door de ziektekostenverzekeraar maar dat is afhankelijk van het eigen risico.

In de polis van de reisverzekering kunt u zien of de in het buitenland

gemaakte kosten vergoed worden.

Zijn herhalingsprikken tegen rabiës voor een volgende reis nodig?

Nee, als u alle prikken volgens het schema heeft gehad, zijn er geen rabiësprikken voor een reis nodig. Voor mensen die vanwege hun werkzaamheden continu een risico lopen op rabiës gelden andere richtlijnen. Wel altijd contact opnemen met een (lokale) arts bij elk bijt-, krab- of linkincident.

Gaat u op reis vraag dan advies bij de GGD.

Kan iemand die is blootgesteld aan rabiës naar kindercentrum, school of werk?

Iemand die is blootgesteld aan rabiës, gestart is met de prikken en zich goed voelt kan gewoon naar kindercentrum, school of werk.

Vragen?

Neem dan contact op met het team Infectieziektebestrijding van de GGD